

ΕΡΩΤΗΣΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ :

Στο παρακάτω ποίημα καλείστε να αποσυμβολίσετε τον Νάρκισσο. Ποιο πιστεύετε ότι είναι το ηθικό δίδαγμα; Να τεκμηριώσετε την άποψή σας με τη χρήση τουλάχιστον δύο κειμενικών δεικτών.

«Νάρκισσος»

Όταν ο Νάρκισσος πέθανε, η λιμνούλα στην οποία καθρεπτιζόταν, έβαλε τα κλάματα. Οι νύμφες Ορειάδες τη συμπόνεσαν. Είχε δίκιο να κλαίει, καθώς έχασε έναν τόσο όμορφο σύντροφο.

-Ήταν όμορφος ο Νάρκισσος; ρώτησε η λιμνούλα.

-Και ποιος άλλος μπορεί να το ξέρει αυτό καλύτερα από σένα αποκρίθηκαν οι Ορειάδες.

Από μας περνούσε μόνο από μπροστά χωρίς να μας δίνει καθόλου σημασία. Εσένα αναζητούσε πάντοτε και ξάπλωνε στην όχθη σου, και έσκυβε και κοίταζε τα νερά σου, και καθρέπτιζε την ομορφιά του.

Κι η λιμνούλα απάντησε:

-Εγώ όμως τον Νάρκισσο τον αγαπούσα, γιατί όταν έσκυβε από την όχθη μου και καθρεπτιζόταν, έβλεπα μέσα στα μάτια του την δική μου ομορφιά.

Οσκαρ Γουάιλντ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ :

Στο ποίημα, ο Νάρκισσος συμβολίζει έναν άνθρωπο, ο οποίος είναι αρκετά εγωκεντρικός και επιδιώκει διαρκώς την επιβεβαίωση, λόγω υπέρμετρης ανασφάλειας απέναντι στην αξία προς τον ίδιο του τον εαυτό. Στο εν λόγω ποίημα, ο Νάρκισσος θεωρώντας ότι είναι πολύ όμορφος απαξιώνει και αποφεύγει τις Ορειάδες «Από μας περνούσε μόνο από μπροστά χωρίς να μας δίνει καθόλου σημασία.», που συμβολίζουν τους ανθρώπους, οι οποίοι δεν προσπαθούν να κολακεύσουν έναν τοξικό άνθρωπο, που επιζητά διαρκώς

την επιβεβαίωση. Αντιθέτως, η λιμνούλα επιβεβαιώνει την χαμηλή αυτοπεποίθηση του Νάρκισσου, η οποία εκφράζεται με το προκάλυμμα της υπέρμετρης φιλαυτίας και αυτοπεποίθησης «γιατί όταν έσκυβε από την όχθη μου και καθρεπτιζόταν...».

Το ηθικό δίδαγμα, που επιχειρεί να περάσει το ποιητικό υποκείμενο είναι ότι οι άνθρωποι, που επιδιώκουν διαρκώς την επιβεβαίωση και προβάλλουν σε υπερβολικό βαθμό τα προτερήματά τους, διέπονται από μια έντονα συμπλεγματική συμπεριφορά, η οποία εκπορεύεται από την ανασφάλεια και την χαμηλή αυτοπεποίθηση, που πιθανώς έχουν εκλάβει από το κοντινό τους κοινωνικό περιβάλλον. Αλλωστε, η ναρκισσιστική συμπεριφορά θεωρείται μια μορφή ψυχολογικής διαταραχής. Στον αντίποδα, η λιμνούλα συμβολίζει εκείνο τον άνθρωπο, που δέχεται άκριτα τις ανασφάλειες ενός ναρκίσσου και διαρκώς τον επιβεβαιώνει, τονώνοντας περισσότερο το τραυματισμένο του «εγώ». Σαφώς, η λιμνούλα αποτελεί έναν άλλου τύπου ανασφαλή χαρακτήρα ανθρώπου, ο οποίος δε μπορεί να αναγνωρίσει την αξία του και νομίζει ότι αποκτά αξία μέσω της χειριστικής συμπεριφοράς ενός ναρκίσσου «Εγώ όμως τον Νάρκισσο τον αγαπούσα, γιατί όταν έσκυβε από την όχθη μου και καθρεπτιζόταν, έβλεπα μέσα στα μάτια του την δική μου ομορφιά.».

Η τελευταία φράση «-Εγώ όμως τον Νάρκισσο τον αγαπούσα, γιατί όταν έσκυβε από την όχθη μου και καθρεπτιζόταν, έβλεπα μέσα στα μάτια του την δική μου ομορφιά» συμπυκνώνει ολόκληρο το νόημα του ποιήματος. Η χρήση του διαλόγου, ως αφηγηματικού τρόπου κάνει το λόγο παραστατικό, προωθεί την πλοκή, επιτρέπει στον αναγνώστη να δημιουργήσει προσωπική άποψη για τους ήρωες και καθιστά το ποίημα ελκυστικό, ως προς τον αναγνώστη. Παράλληλα, στην συγκεκριμένη φράση, η χρήση του α' ενικού ρηματικού προσώπου της προσωποποιημένης λιμνούλας προσδίδει έναν έντονο εξομολογητικό χαρακτήρα. Η λιμνούλα αποκαλύπτει τον έντονο μαγνητισμό, που εξέπεμπε σε αυτήν ο ναρκίσσος, ο οποίος κάλυπτε στην τελική τη δική της ανεπάρκεια και χαμηλή αυτοεκτίμηση. Ο λόγος καθίσταται ζωντανός και εκπέμπει έναν έντονο λυρισμό.

Προσωπικά, θεωρώ ότι οι άνθρωποι, που υπερτονίζουν τα προσόντα τους και πλέκουν ένα εγκώμιο γύρω από τον εαυτό τους είναι άκρως συμπλεγματικοί και δεν έχουν λάβει συνήθως καμία επιβεβαίωση από το οικογενειακό τους περιβάλλον, όταν ήταν σε μικρότερη ηλικία. Η διατήρηση

μιας μετριοπαθούς και συγκρατημένης στάσης όχι μόνο προκαλεί την εκτίμηση, αλλά συνιστά και έναν χαρακτήρα δομημένο ορθά, που δε διέπεται από ανασφάλειες και που πιστεύει στην πραγματική του αξία, χωρίς να περιμένει την επιβεβαίωση του κοινωνικού συνόλου ή ενός συγκεκριμένου ανθρώπου.

Κωστοπούλου Ματίνα

Φιλοσοφικοί Διαλόγοι